

Kapitel 1

Indledning

1.1. Formål og afgrænsning

Partnerselskabet (tidligere »kommanditaktieselskabet«), har i en dansk sammenhæng traditionelt ikke spillet noget betydende rolle som selvstændig selskabsform ved siden af tilstødende selskabsformer som f.eks. aktieselskabet og kommanditselskabet. Siden 1996, hvor selskabsformen blev relanceret under navnet »partnerselskab« er den imidlertid vokset i popularitet, navnlig inden for de liberale hverv samt iværksætter- og ejendomsvirksomheder. De væsentligste årsager til denne udvikling er formentlig, at erhvervsdrivende og deres rådgivere i stadigt stigende omfang har fået øjnene op for selskabsformens fordele set i forhold til de øvrige kapitalselskaber, herunder ikke mindst partnerselskabets skattemæssige egenskaber og muligheder.

Den eksisterende litteratur om partnerselskaber bestod indtil denne bogs første udgave fra 2012 alene af en række artikler samt enkelte kapitler i fremstillinger om de forskellige selskabsformer. Der fandtes således ingen samlet fremstilling om selskabsformen, der behandlede såvel de selskabs-, skatte- og regnskabsretlige regler og problemstillinger, der knytter sig til partnerselskaber. Det var og er fortsat bogens formål at råde bod på dette. Bogens tre forfattere er alle praktikere som henholdsvis advokater og statsautoriseret revisor, hvilket også afspejles i bogen, hvor de i praksis relevante problemstillinger er i centrum, ligesom der bagerst i bogen er medtaget eksempel på stiftelsesdokument og vedtægter for et partnerselskab.

Partnerselskaber er i medfør af reglen i SL § 358 reguleret af selskabsloven med de fornødne tilpasninger. En fyldestgørende behandling af samtlige selskabsretlige problemstillinger vedrørende partnerselskaber ville af denne grund være særdeles omfattende, og i væsentligt omfang minde om de allerede eksisterende fremstillinger om aktie- og anpartsselskaber, ligesom det ville virke imod bogens formål om ikke kun at behandle de selskabsretlige, men også de skatte- og regnskabsretlige aspekter af partnerselskaber. I bogen behandles derfor i selskabsretlig henseende, ud over de grundlæggende regler og principper, først og fremmest de problemstillin-

ger, der er særligt relevante for partnerselskaber. Det samme gør sig gældende i de dele af bogen, der behandler partnerselskabet i skatte- og regnskabsretlig henseende.

1.2. Motiver for valg af selskabsform

1.2.1. Partnerselskabets væsentligste egenskaber

Den erhvervsdrivendes motiv for valg af selskabsform tager ofte udgangspunkt i dels hæftelsen og dels den skattemæssige regulering.

Det særlige ved partnerselskabet er følgende:

- i) Selskabsloven gælder med fornødne tilpasninger, det vil sige som udgangspunkt samme regler, som er gældende for aktieselskaber.
- ii) Årsregnskabsloven finder anvendelse.
- iii) Partnerselskabet er ikke et selvstændigt skattesubjekt og derfor ikke omfattet af selskabsskatteloven. I stedet sker beskatning hos deltagerne.

Partnerselskabet adskiller sig fra aktieselskabet på bl.a. følgende punkter:

- i) Partnerselskabet har mindst to deltagere (en komplementar og en kommanditistaktionær), mens aktieselskabet kun behøver at have en deltager (en aktionær).
- ii) Ingen selskabsdeltagere hæfter i et aktieselskab med mere end deres indskud. I partnerselskabet hæfter komplementaren personligt og ubegrænset for partnerselskabets forpligtelser. I praksis begrænses komplementarens hæftelse dog ved, at der indsættes et anpartsselskab med en selskabskapital på kr. 50.000 eller et iværksætterselskab med en selskabskapital på ned til kr. 1 som komplementar.

Partnerselskabet adskiller sig fra kommanditselskabet på navnlig følgende punkter:

- i) Partnerselskabet er reguleret af selskabsloven, mens kommanditselskabet er reguleret af lov om erhvervsdrivende virksomheder.
- ii) Der gælder ingen kapitalkrav til et kommanditselskab, hvorimod kapitalkravet til et partnerselskab er mindst kr. 500.000.
- iii) I kommanditselskabet fordeles kapitalen ikke på aktier, som det er tilfældet i partnerselskabet.

Deltagelse i såvel et partnerselskab som et kommanditselskab kræver i skattemæssig henseende, at deltageren anses for at udøve virksomhed ved »selvstændig erhvervsvirksomhed«.

Ved lov nr. 684 af 8. juni 2017 om ændring af ligningsloven er som en ny § 4 indsat følgende i ligningsloven med ikrafttræden pr. 1. januar 2018:

»Deltagelse i et skattemæssigt transparent selskab er ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at deltagerens indkomst fra det skattemæssigt transparente selskab kan anses for indkomst ved selvstændig erhvervsvirksomhed.«

For en nærmere omtale af indholdet af denne lovændring henvises til afsnit 1.3.2 og 5.1.1.1 nedenfor.

Ved lov nr. 682 af 8. juni 2017 er der endvidere i personskatteloven gennemført begrænsning i underskudsanvendelse ved underskud fra fysiske personers investeringer i visse anpartsprojekter. Dette er sket ved, at der i personskattelovens § 13 som et nyt stk. 7 er indsat følgende:

»Underskud fra virksomhed, der drives i et efter danske skatteregler skattemæssigt transparent selskab mv., hvis forhold er reguleret af selskabslovgivningen, en selskabsaftale eller lignende, kan ikke fradrages i den skattepligtiges øvrige skattepligtige indkomst. Underskuddet fremføres til fradrag i positiv skattepligtig indkomst i et senere indkomst for samme virksomhed. 1. og 2. pkt. gælder dog ikke, hvis den skattepligtige deltager eller i mindst 36 måneder af sin ejertid har deltaget i virksomhedens drift i væsentligt omfang. 1. og 2. pkt. omfatter ikke underskud omfattet af stk. 6.«

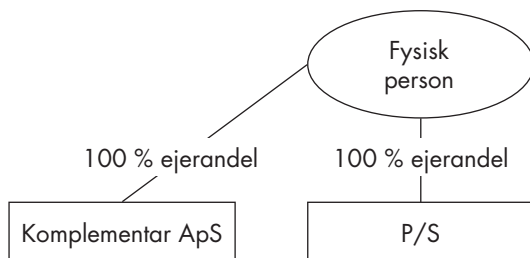
En tilsvarende bestemmelse er indsat i virksomhedsskattelovens § 13, stk. 5.

Loven har virkning for virksomhed, som den skattepligtige har erhvervet eller påbegyndt den 12. maj 2017 eller senere.

Det primære anvendelsesområde for indgrebet er passiv deltagelse i kommanditselskaber og partnerselskaber.

Partnerselskabet vælges ofte som virksomhedsform på grund af den begrænsede hæftelse, som svarer til den hæftelse, der kendes i et aktieselskab, hvorefter deltagerne alene hæfter med den kapital, der er indskudt, eller som deltagerne har forpligtet sig til at indskyde.

Eksempelvis kan en enkeltmandsvirksomhed karakteriseret ved fuld personlig hæftelse alternativt drives i et partnerselskab, hvor den ultimative fysiske person er 100 % ejer illustreret som følger:

Partnerselskabet opfylder kravet om at have mindst to selskabsdeltagere i form af komplementarselskabet, som er en selvstændig juridisk enhed, og den fysiske person, som er aktionær i partnerselskabet, jf. hertil Erhvervsankenævnets kendelse af 3. december 1996 refereret nedenfor i afsnit 2.1.5.

Samtidig er partnerselskabet karakteriseret ved stor fleksibilitet i forhold til, hvorledes deltagerne skattemæssigt behandles, idet deltagerne i partnerselskabet hver især kan vælge egen organisationsform og deraf afledt beskatningsform. Dette skyldes, at deltageren dels kan deltage som aktionær som person (og anvende virksomhedsordningen), men også kan vælge at deltage som aktionær gennem et af personen 100 % ejet selskab (således at andel i overskud undergives sædvanlig selskabsbeskatning).

Der gælder ikke særlige skattemæssige successionsregler ved overførsel af en virksomhed fra en person eller et aktieselskab til et partnerselskab, således som det kendes fra eksempelvis virksomhedsomdannelsesloven (når en person omdanner den hidtil personligt drevne virksomhed til et aktie- eller anpartsselskab) eller fra fusionsskatteloven (eksempelvis når et selskab foretager tilførsel af sin virksomhed til et nyt aktie- eller anpartsselskab).

Såfremt samtlige aktionærer i partnerselskabet er fysiske personer (det vil sige, komplementaren har ingen ejerandel), kan et partnerselskab omdannes efter reglerne i lov om skattefri virksomhedsomdannelse, forudsat at de øvrige betingelser, som virksomhedsomdannelsesloven opstiller, kan opfyldes. En sådan omdannelse kan *enten* ske efter SL § 324 *eller* kan ske ved en uegentlig omdannelse, hvor det hidtidige partnerselskab overdrager aktiviteten til et aktie- eller anpartsselskab uden at blive opløst med den virkning, at det hidtidige partnerselskab bliver ejer af den samlede aktiekapital i aktieselskabet.

Såfremt samtlige aktionærer i partnerselskabet er selskaber, kan der tilsvarende efter fusionsskatteloven gennemføres en tilførsel af aktiver til et aktie- eller anpartsselskab. Dette kan, på samme måde som når aktionærerne er fysiske personer, ske *enten* ved en omdannelse efter SL § 324 med

deraf følgende selskabsretlig succession eller ved en uegentlig omdannelse, hvor det hidtidige partnerselskab bevares.

Det karakteristiske ved omdannelse af virksomhed til partnerselskab er imidlertid, at der – uanset at der ikke består specifikke skattemæssige successionsregler for partnerselskabet – kan gennemføres skattefri omdannelse (overførsel af virksomhed) til partnerselskabet, når blot det sikres, at ejerforholdet til virksomheden ikke ændres. Se hertil SKM2007.227SR.

Selv om der principielt er tale om en skattepligtig overdragelse, udløses der ikke skat som følge af, at der skattemæssigt ikke sker noget ejerskifte.

Dette sikres ved, at den hidtidige ejer, eksempelvis en eller flere personer, der driver en enkeltmandsvirksomhed eller virksomhed i interessentskabsform, bevarer et uændret ejerforhold efter omdannelsen til partnerselskab. Dette kræver, at komplementaren ikke erhverver kapitalandele i partnerselskabet, som 100 % skal ejes af kommanditistaktionærerne i form af den person (personer), som ejede virksomheden før omdannelsen og dette i uændret indbyrdes ejerforhold.

Tilsvarende kan anparts- og aktieselskaber indskyde en virksomhed i et partnerselskab uden skattemæssige konsekvenser.

1.2.2. Selskabsbeskatning eller personbeskatning

Set i forhold til skattereglerne består valget mellem selskabsbeskatning, beskatning efter virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen eller som almindelig personlig beskatning.

Når flere driver virksomhed sammen, er det et væsentligt motiv, at deltagerne har mulighed for individuel skattedisponering. Se hertil nedenfor afsnit 1.2.3.

Selskabsskatteprocenten er 22 %. Løn, der udbetales til deltagerne, beskattes som personlig indkomst med en marginalskat inkl. arbejdsmarkedsbidrag på ca. 56,5 %. Udbytte fra selskabet er ikke fradragsberettiget og beskattes som aktieindkomst hos aktionæren med 27 % / 42 %, afhængig af udbyttets størrelse.

Virksomhedsordningen retter sig mod personer, der driver selvstændig virksomhed. Alle virksomhedens skattepligtige indtægter og udgifter indgår i virksomhedens resultatopgørelse. Et beregnet kapitalafkast beskattes som kapitalindkomst. Afkastgrundlaget beregnes som virksomhedens aktiver reduceret med gælden. Afkastsatsen fastsættes årligt og udgør 1 % (2017). Overskud, der hæves ud over kapitalafkastet, beskattes som personlig indkomst. Overskud, der opspares i virksomheden, beskattes med

en foreløbig virksomhedsskat på 22 %. Virksomhedsskatten modregnes i den endelige skat ved senere hævnning af beløb fra virksomheden.

Såvel selskabsbeskatningen som beskatning efter virksomhedsordningen giver mulighed for opsparing i virksomheden, henholdsvis selskabet, til relativ lav beskatning (22 %).

Løbende hævnninger i en personlig virksomhed, der drives under virksomhedsordningen, beskattes på samme måde som lønindkomst, der oppebæres fra et selskab.

Hvis en selskabsdeltager som alternativ til at hæve løn fra selskabet lader sig udbetale udbytte, vil den samlede beskatning af selskabsindkomsten og udbyttet (der ikke er fradragsberettiget i selskabet), når udbyttet overstiger progressionsgrænsen, være 54,75 %.

Der er ikke nævneværdig forskel på beskatningen, uanset om udbetalinger fra et selskab sker som løn eller udbytte, og om virksomheden drives i personligt regi under anvendelse af virksomhedsordningen eller i selskabsform med beskatning efter selskabsskatteloven til følge.

Begge virksomhedsformer giver mulighed for indkomstudjævning derved, at hævnning af overskud, respektive løn/udbytte, i et selskab, kan tilrettelægges under hensyntagen til den progression, der gælder for beskatning af personlig indkomst.

Den væsentligste forskel består i, at der ved anvendelse af virksomhedsordningen sker beregning af det ovenfor anførte kapitalafkast, hvilket sammenlignet med drift i selskabsform giver skattemæssige fordele.

Dette opnås bl.a. ved, at kapitalafkastet indgår i personens skattepligtige opgørelse af nettokapitalindkomst, det vil sige i en opgørelse, hvor andre private renteindtægter og renteudgifter også indgår, med den konsekvens, at kapitalafkastet kan være med til at »løfte« fradragsværdien af private nettorenteudgifter.

Herudover opnås den fordel ved anvendelse af virksomhedsordningen, at den del af virksomhedens overskud, som beskattes som kapitalafkast (kapitalafkastet beregnet som ovenfor anført), alene beskattes med 42 %, mens virksomhedsoverskud alt andet lige beskattes med op til ca. 56,5 %.

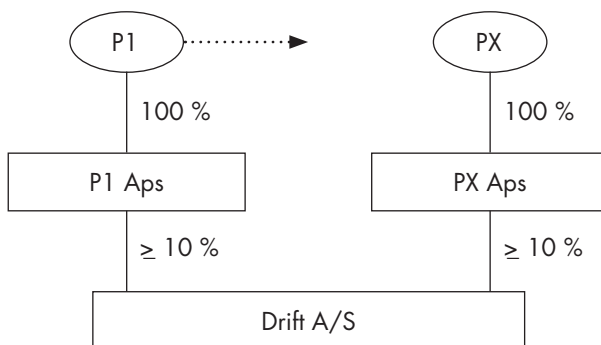
Anvendelse af virksomhedsordningen indebærer derigennem – sammenlignet med drift i selskabsform – endvidere mulighed for større opsparing (uden skattemæssige ulemper), idet privatforbrug kan finansieres ved privat låneoptagelse. Med virkning fra 11. juni 2014 blev der gennemført ændringer i virksomhedsskatteloven med den virkning, at der ikke længere kan stilles sikkerhed for privat gæld med aktiver i virksomhedsordningen. Eksisterende sikkerhedsstillelser skal afvikles inden udgangen af 2017.

Kapitalafkastet fra virksomhedsordningen sikrer, at renteudgifterne på det private lån, der finansierer privatforbruget, ikke undergives begrænset fradragsværdi, som det ellers er tilfældet for private renteudgifter. Denne særlige fordel består ikke ved drift i aktie- eller anpartsselskabsform.

1.2.3. Flere ejere og individuel skattedisponering

Den væsentligste forskel i beskatningsformen af betydning for partnerselskabet opstår, når flere i forening driver virksomhed.

Hvis virksomheden drives i aktie- eller anpartsselskabsform, opnås individuel skattedisponering typisk ved, at hver deltager 100 % ejer et holdingselskab, der igen ejer en ejerandel i det fælles driftsselskab, hvilket kan illustreres som følger:

Den individuelle skattedisponering sker ved, at driftsselskabet udlodder årets overskud (efter betaling af selskabsskat med 22 %) skattefrit til de individuelle ejede holdingselskaber, hvorefter den enkelte ejer individuelt tager stilling til, om der fra vedkommendes holdingselskab skal udbetales løn, udbytte eller ske opsparing.

Mellemholdingreglerne i aktieavancebeskatningslovens § 4A forhindrer imidlertid, at der kan opstilles en sådan selskabsstruktur, når der er mere end ti ejere.

Når der er et større antal deltagere/ejere, vil resultatet blive, at der i praksis vil skulle opnås enighed om skattedisponering blandt ejerkredsen, hvilket ofte fører til, at alt overskud hæves som løn/udbytte med høj beskatning som følge, og uden mulighed for at den enkelte kan foretage opsparing med i første omgang lav beskatning (22 %) til følge.

Dette er navnlig den skattemæssige udfordring i større liberale samvirker, eksempelvis revisions- og advokatvirksomheder.

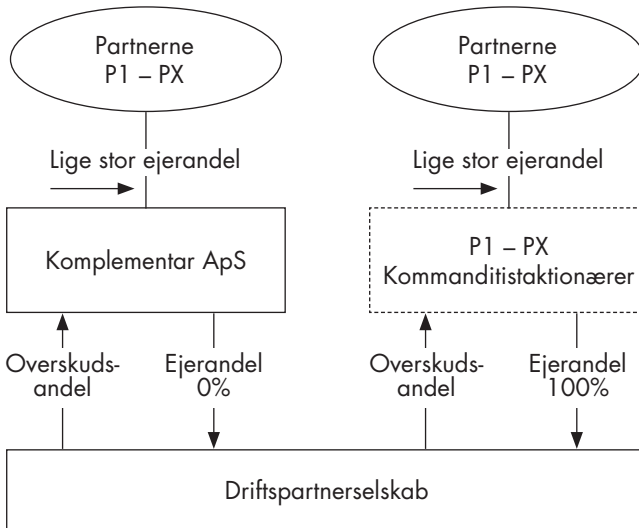
En vis individuel skattedisponering har tidligere kunnet finde sted ved, at den enkelte deltager kunne vælge helt eller delvist at lade sin løn indgå ubeskattet på en pensionsordning ved at indgå en pensionsaftale med aktieselskabet som arbejdsgiver. Som følge af de nu indførte begrænsninger om loft på årlige pensionsindbetalinger på først kr. 100.000 og nu kr. 50.000 årligt, er dette imidlertid ikke længere en mulighed.

Dette har allerede ført til og vil også fremadrettet utvivlsomt føre til en større anvendelse af partnerselskaber, der muliggør den individuelle skattedisponering, også når deltagerkredsen overstiger ti.

Omdannelse af eksisterende interessentskaber og aktieselskaber til partnerselskaber behandles nedenfor i kapitel 9.

1.2.4. En typisk partnerselskabsstruktur

En typisk partnerselskabsstruktur kan være følgende:

Kommanditistaktionærene («aktionærene») kan være fysiske personer eller selskaber eller en kombination heraf. Uanset om aktionærene i partnerselskabet er fysiske personer eller kapitalselskaber, skal den indkomst, som indtjenes, anses for indtjent ved »selvstændig erhvervsvirksomhed«, jf. hertil LL § 4 som indsat ved lov nr. 684 af 8. juni 2017 med virkning fra